

Terms and Conditions

The Library provides access to digitized documents strictly for noncommercial educational, research and private purposes and makes no warranty with regard to their use for other purposes. Some of our collections are protected by copyright. Publication and/or broadcast in any form (including electronic) requires prior written permission from the Library.

Each copy of any part of this document must contain there Terms and Conditions. With the usage of the library's online system to access or download a digitized document you accept there Terms and Conditions.

Reproductions of material on the web site may not be made for or donated to other repositories, nor may be further reproduced without written permission from the Library

For reproduction requests and permissions, please contact us. If citing materials, please give proper attribution of the source.

Imprint:

Director: Mag. Renate Plöchl

Deputy director: Mag. Julian Sagmeister

Owner of medium: Oberösterreichische Landesbibliothek

Publisher: Oberösterreichische Landesbibliothek, 4021 Linz, Schillerplatz 2

Contact:

Email: [landesbibliothek\(at\)ooe.gv.at](mailto:landesbibliothek(at)ooe.gv.at)

Telephone: +43(732) 7720-53100



IN PARTEM SECUNDAM TABB. RUDOLPHI PRÆCEPTA.

CAPUT XVIII.

DE TABULIS EPOCHARUM ET MOTUVUM MEDIO- RUM, ET QUOMODO COLLIGENDI SINT MOTUS MEDII ex his Tabulis, & loca singulorum Mobilium me- dia assignanda.

Motus sunt intelligatur. MNI SHujus doctrinæ ratio consistit in descriptione partium singularum in Tabulis. Notet igitur initio calculator, aliud esse Motus, aliud Epochas motuum. Nam cùm omnis motus & Locum seu spaciæ longitudinem, & Tempus requirat, nec sit motus unquam sine tempore, sequitur, ut initia quoq; utriusq; rei sint consociata; & ut ne perceptio quidem motuum ultra possit esse, nisi hac initiorum utriusq; rei copulatione ob oculos adducta, inq; clarâ luce potita. Quod igitur punctum cursus seu lineæ circularis, quovis temporis momento, (cujus à praesenti tempore nota est distantia) obtinet uniuscujusq; mobilis linea motus medii: id punctum græcè dici solet, temporis illius seu Momenti Epocha, quod Latinè sonat Locum: quia Mobilium linearum quælibet, in assignato temporis momento, locum illum circuli sui dicitur *occupare*.

Quid sit Ep- ocha. Et si vero differentes sunt mobilium circuli, nec habet circulus initium nec finem; astronomi tamen opus fuit positione communis alicuius omnium circulorum principii: utq; motus omnium inter se comparari possent, ad unum aliquem circulum communem cæteri omnes, causa communis principii & divisionis, referendi fuerunt. Porro quem alium circulum ad hoc opus eligerent, nisi circulum Solarem? qui quodammodo dux est & formator motuum omnium; qui etiam signatur a circulo lunæ vago, sic ut Luna hunc Solis circulum fixum excursionibus suis ad ejus utrumq; latus successione annorū 19. circum circa stiper. Deniq; hunc circulum Solis, reliquorū Planetaryarum omnium circulū in sui medium recipiunt, ut ipsi multo majoribus ad seipso invicem, quam ad hunc medium, inclinentur angulis.

Via Solis, quibus notis nobis pro mea diu omnium Planetarum ratione comendetur. Utq; constet omnibus testimoniosis, Astronomos hac in electione Supremum illum motuum omniū Contemporatore & Architectū imitari; ecce ut in principio motuū, (de quo nobis constat ex divinis oraculis, inde à Mose propheta, per omnium successiones ætatum, ad nos usq; in Ecclesia Catholica conservatis;) ut in hoc inquam principio motuū, nequaquam in unū circuli Solaris latus omniū quinq; excursus in Septentrionē deflexerint; sed planè usq; in oppositas circuli partes dispositi fuerint; Saturni in Cancrum, Iovis in Libram, Mercurij in oppositū Arietem, Necesse igitur est, ipsius consilio Creatoris, huic Solis ap-

parenti circulo non secessionem aliquam ad latitudinem, sed omnino mediationem situs inter cæteros, etiam in latitudinem, tributam esse.

Ad circulum igitur Solis apparentem sub fixis, qui per medium Signorum, *Zodiacum*, ductus, *principium*, Eclipticæ nomen ab officio quodam suo sortitus *in numeratione motuum* est, adhunc inquam cùm essent referendi Planatarum omnium circuli sub fixis apparentes: non *mediorum*. equidem aliud omniū circulorum principiū fuit poneñdum, quam quod ipsius Eclipticæ principio in singulis responderet: quod scilicet implexione motus Primi & Secundorum, illius communis, horum propiorum, veluti naturaliter constitueret: scilicet punctum *Æquinoctium*.

Et si v. Copernicus propter concepta opinionem inæqualis præcessionis æquinoctiorū, principium circulorum sequitur aliud, quod scilicet prima Stella Arietis in quolibet circulo respondet, ratus convenientius esse, ut principium circuli observemus fixum, à quo, ut motus plerique prorsum, sic motus ipse punctorum æquinoctialium fieret retrosum: at Tabularū istarum primus author Tycho Braheus, cùm inæqualitatem præcessionis tantā, aut commentitiam esse deprehendat, aut saltem incertam; redeundum sibi censuit ad morē Ptolemaicum, magisq; compendio calculi practico, quam contemplationi Naturæ motuum studéum; ut dum motus ab hoc punto initiali Eclipticæ retrogrado, quod *Æquinoctialis* puncti seu principii Arietis nomen obtinet, deducimus; unā & eadem operā motum utrumq; tam puncti retrogradum, quam planetæ directum, velut à fixo punto colligamus.

Per principium igitur Arietis, punctum æquinoctiale, seu æquinoctium, quando medii colliguntur motus, intelligimus in uno quoq; circulo Planetario, sub fixis imaginato, punctum id, quod cū puncto Eclipticæ sic denominato æquè à communī binorum horum intersectione in eandem plagam remotum est. Et ab hoc punto, sic juxta ipsum verum principium Arietis Eclipticum stante, numerantur in singulis planetarum circulis sub fixis, sua duodecim Signa, seu 360 gradus, non minus quam in ipsa Ecliptica.

Jam cùm liberum sit in constituendis Epochis omnium primis, vel unū & idem punctum, puta principium Arietis, omnibus prefixum motibus, applicare distinctis temporibus, quib⁹ singuli in id incident motu medio; vel unum idemque

Copernico
& Pruteni-
cis quodnam
sit principiū,
qui Carce-
res seu mete-
Motus me-
diorum

Cur hic pun-
dum æqui-
noctiale pre-
metasit?

Quid per
Arietis intel-
ligatur in
cujusque
Planeta or-
bitalia?

Quales sind
ha Epochæ,